

Tancar el manicomí

El Govern de les Illes té competències sanitàries des del passat 1 de gener. En conseqüència, i igual com en la resta d'aspectes, la sanitat illenca està immersa en un profund procés de reorganització, impulsat per la Conselleria de Salut i Consum, dirigida per Aina Salom.

Ara mateix, l'objectiu fonamental en matèria de salut mental és liquidar la tradicional concepció "manicomial". És a dir, tancar els "manicomis" (la documentació oficial així s'hi refereix) com a únic recurs de tractament i optar per la integració social dels pacients.

Aquest és el canvi més important, en relació al passat immediat. La documentació de la Conselleria ho diu amb rotunditat: "El Pla de Salut Mental té una orientació clarament comunitària i el punt més important és la rehabilitació dels pacients i la seva integració a la comunitat. És, per tant, el contrari del que es feia antigament, que era la creació d'estructures on es recloïen els pacients, els antics manicomis, dels quals per desgràcia encara en tenim un a la nostra comunitat... això sí, en camí de desaparèixer."

En altres comunitats autònomes que han seguit el mateix objectiu fonamental s'han detectat problemes, atès que els malalts han quedat, si més no en part, desatesos. Els responsables de la política sanitària balear en són ben conscients. Per evitar-ho, el Pla de Salut Mental preveu tota una sèrie d'actuacions específiques.

Primer de tot se segmenta la població pacient perquè cadascú pugui "gaudir dels recursos més adients a la seva malaltia i situació". Així, cada sector de població tindrà una unitat de salut mental de referència, una unitat d'hospitalització breu, un centre de dia, i diversos pisos i residències tutelades.

Aquesta atenció especialitzada s'estructura en diverses parts. Es crea la uni-

tat de salut mental infantil i juvenil (població de 0 a 18 anys); s'especialitza una unitat en el tractament de deshabitació alcohòlica; una altra de tractament de trastorns de l'alimentació; s'obre una unitat de mitjana estada destinada al tractament d'aquells pacients que precisen de les cures de personal especialitzat entre 6 i 24 mesos, i, finalment, es disposarà de la unitat psicogeriàtrica, que atindrà aquelles persones que si bé pateixen un trastorn mental de base, també presenten trastorns relacionats amb la seva edat avançada. Aquesta unitat tindrà capacitat per a unes 80 persones.

Pisos tutelats. Una de les apostes més fortes per fugir dels "temps manicomials" són els pisos tutelats. Actualment n'hi ha nou, d'aquests pisos, tres més que fa any i mig, quan es va començar a desenvolupar el Pla de Salut Mental. "Sabem -reconeix la consellera Aina Salom- que ja tenim pacients que podrien ser donats d'alta si disposessin d'aquest recurs; per tant, abans que acabi l'any tindrem dotze pisos residencials i quatre més de tutelats." D'altra banda s'ha llogat una casa, una finca rústica a Inca (Mallorca) amb més d'una quarterada de terreny, que s'està condicionant perquè hi puguin viure unes quinze persones, o més, en procés de rehabilitació, en contacte permanent amb la natura, "en una situació privilegiada i amb tot el suport dels professionals per desenvolupar les tasques d'integració social i laboral."

Ara tot el procés s'està enllestint. Està reformant-se l'Hospital Psiquiàtic per tal que pugui atendre vint persones diàries en el servei d'urgència. Quant a la Unitat de Mitjana Estada està a punt d'iniciar-se el procés de modernització per posar tots els recursos necessaris per a facilitar la reinserció comunitària. "En aquest sentit, s'està enllestint i conseqüent el pla de remodelació de la unitat, i el que és més important, s'està fent tot

A hores d'ara, l'objectiu de plans, recursos i esforços públics és aconseguir que els manicomis siguin història a les Illes Balears. El traspàs de les competències en l'àrea de salut ha permès iniciar la reorganització i modernització del sistema sanitari illenc.

L'hospital psiquiàtric de Palma. En altres territoris eradicar els manicomis ha estat una feina llarga i complexa. A les Illes Balears, la nova política de salut mental que ha planificat la renovada Conselleria de Salut i Consum pretén que la reforma arribi en uns pocs anys i sense grans trastorns socials.

el programa de catalogació i reinserció de pacients”, explica Salom.

Peces clau. En tota l'estratègia de salut mental, els anomenats centres de dia o de rehabilitació “són un peça clau en el tractament d'aquests pacients”. Territorialment, n'hi ha o estan en fase d'haver-n'hi (sovint en col·laboració amb els respectius consells insulars), a Manacor, Inca, i s'Indiateria (Palma). A Menorca se'n crearà un que serà alhora unitat de mitjana estada, amb capacitat per a 22 persones. Per la seva banda, a Eivissa-Formentera ja es treballa en uns locals que permetran dis-

Les Balears poden acomiadar-se del manicomi només en quatre anys

posar d'un espai de tractament i uns altres de rehabilitació i d'integració sociolaboral.

Amb tot això, quin és el futur desitjat? Segons la consellera “les línies

están marcades, els pacients i els seus familiars seran els grans beneficiats, els professionals estan il·lusionats i els programes estan treballats i consensuats”. “Ara bé –afegeix–, la reforma psiquiàtrica no és fàcil. Altres comunitats han tardat quasi vint anys a completar-la.” Aina Salom, en conseqüència, treballa per dinamitzar aquest procés: “A les Illes Balears esperam poder dir només en quatre anys que s'han posat totes les bases per fer-ho, i que el manicomi ha passat a la història.”

Miquel Payeras

**Cines Babel
Cines Albatros**

Cines Babel

GOSFORD PARK

Una pel·lícula de Robert Altman

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

**Si ets subscriptor d'EL TEMPS:
3,61€ tota la setmana**
(cal acompanyar justificant de pagament)

**Si ets lector d'EL TEMPS:
3,61 € de dilluns a dijous**

C/ Vicente Sancho Tello, 10. VALÈNCIA

